

Avdelningen för resurseffektivt samhälle
Enheten för produkter
016-544 20 00
marknadskontroll@energimyndigheten.se

Program för marknadskontroll 2026

Ekodesign, energimärkning och däckmärkning av
energirelaterade produkter

1. Specifika mål för marknadskontroll

För att öka resurseffektivitet och hållbarhet hos produkter ska Energimyndigheten enligt instruktionen¹ vara marknadskontrollmyndighet för ekodesign, energimärkning och däckmärkning, samt vid behov genomföra provning av energirelaterade produkter. Energimyndigheten har också i uppdrag att genomföra den nationella strategin för marknadskontroll, tillsammans med övriga nationella marknadskontrollmyndigheter.

I regleringsbrevet för 2026 har Energimyndigheten i likhet med flera andra marknadskontrollmyndigheter fått ett uppdrag om marknadskontroll för ökad regelefterlevnad. I enlighet med uppdraget ska myndigheten arbeta aktivt och riskbaserat inom marknadskontroll med särskilt fokus på produkter som inte lever upp till EU:s marknadskontrollförordning, inklusive produkter för privat användning. I uppdraget ingår även samarbete med relevanta marknadskontrollmyndigheter och Tullverket samt att bidra till marknadskontrollinsatser och aktiviteter på EU-nivå, med fokus på e-handel från tredje land. Uppdraget kommer att påverka Energimyndighetens prioriteringar och insatser under året.

Målet med Energimyndighetens marknadskontroll är att den är trovärdig, effektiv och rättssäker. Syftet med marknadskontroll av ekodesign-, energimärknings- och däckmärkningskrav är att säkerställa att alla reglerade produkter på marknaden uppfyller lagstiftningens krav gällande exempelvis energieffektivitet, utsläpp, funktion, resurseffektivitet, teknisk dokumentation, märkning och konsumentinformation.

Energimyndigheten har som målsättning att leverera följande prestationer inom marknadskontrollverksamheten:

- Kontinuerliga förbättringar genomförs i processen *hantera marknadskontroll av energirelaterade produkter*
- Främja ökad kännedom och efterlevnad av produktkrav genom aktiv kommunikation och aktörssamverkan
- Främja tillämpning av produktkrav och resurseffektiva produkter för att utnyttja lagkravens potential
- Aktivt delta i europeiska och nordiska marknadskontrollprojekt för att dra nytta av andra länders erfarenheter och samordna aktiviteter
- Delta i AdCo-samarbeten och vara särskilt aktiva i prioriterade frågor
- Genomföra marknadskontroll av ekodesign och energimärkning utifrån strategiska val
- Resultaten från marknadskontrollen sprids på ett systematiskt och strategiskt sätt

2. Rättsakter

Energimyndigheten är idag utpekad marknadskontrollmyndighet för förordning (EU) 2017/1369 (ramförordningen för energimärkning), direktiv 92/42/EEG (gas/oljepannor) och förordning (EU) 2020/740 (däckmärkningsförordningen) genom Förordning (2025:784) med instruktion för Statens energimyndighet och med kompletterande bestämmelser i lag 2018:550 och 2018:551.

Energimyndigheten är genom förordning (2016:187) enligt lag 2008:112 om ekodesign utpekad marknadskontrollmyndighet över direktiv 2009/125/EG (ekodesigndirektivet).

Ekodesigndirektivet och energimärkningsförordningen utgör ramregelverk inom vilka europeiska förordningar för olika produktgrupper tas fram och införs successivt. Ekodesigndirektivet med tillhörande produktförordningar sätter krav på produkter som omfattas av lagstiftningen som förbjuder försäljning av de mest energi- och resurskrävande produkterna på EU-marknaden.

Energimärkningsförordningen och däckmärkningsförordningen synliggör produktens energianvändning och underlättar för konsumenter och andra slutanvändare att göra resurseffektiva val. Energimärkningen är obligatorisk för de produktgrupper som är reglerade och är gemensam för alla EU-medlemsstaterna. EPREL (European Product Registry for Energy Labelling) är EU:s obligatoriska databas där energimärkta produkter ska registreras innan de sätts ut på EU-marknaden.

Energimyndigheten ansvarar för marknadskontroll av ett femtiotal europeiska förordningar med ekodesign- och/eller energimärkningskrav för ett trettiotal produktgrupper. Dessa produktförordningar revideras löpande och nya produktgrupper tillkommer enligt Kommissionens fastställda arbetsplan. Då Energimyndigheten även har ett ansvar för policyarbete och förhandling av nya lagkrav inom ekodesign och energimärkning av energirelaterade och energiintensiva produkter, finns det god kunskap om kommande krav på området.

Förordning (EU) 2024/994 trädde i kraft 2024 och införde nya krav på verifieringsprocessen för leverantörer i EPREL. Förordningen togs fram under ramförordningen för energimärkningen och innebär att leverantörer ska verifiera sig med en kvalificerad elektronisk stämpel från en betrodd tjänsteleverantör. Övergångsbestämmelserna medgav att en kvalificerad elektronisk stämpel med annan identitetstyp än NTR (registreringsnummer ur nationellt register) kunde användas till och med den 22 april 2025. Efter att övergångsperioden avslutats gäller nu kravet att leverantörer ska uppdatera sin elektroniska stämpel till NTR-identitet senast den 22 april 2027.

Förordning (EU) 2024/1781 om en ram för att fastställa ekodesignkrav för hållbara produkter (ESPR) trädde i kraft 2024. Förordningen utgör en revidering och utvidgning av ekodesigndirektivet. Alla produktförordningar under ekodesigndirektivet kommer att fortsätta gälla, tillsammans med relevanta delar av direktivet. Pågående lagstiftningsarbete under ekodesigndirektivet fortsätter under en övergångsperiod. ESPR breddar regelverket från att omfatta energirelaterade produkter till att kunna reglera nästan alla typer av produkter. Undantag är bland annat livsmedel, foder, läkemedel, djur och växter. Förordningen betonar cirkularitet och krav som rör hela produktens livscykel. Förordningen reglerar även rapportering av och i vissa fall förbud mot förstörelse av osålda konsumentprodukter, krav på digitala produktpass, samt möjlighet införa en produktmärkning liknande energimärkningen. Förordningen är en ramlagstiftning och produktspecifika krav regleras i produktspecifika förordningar. Ett förslag på kompletterande nationella bestämmelser till ESPR, med utpekande av ansvariga marknadskontrollmyndigheter, skickades ut på remiss i slutet av 2025. Förslaget innebär att Energimyndigheten fortsatt ska vara marknadskontrollmyndighet för ekodesigndirektivet och få motsvarande ansvar för energirelaterade produkter under ESPR. Enligt förslaget ska lagändringarna gällande marknadskontrollansvar för ESPR träda i kraft 19 juli 2026.

Under 2023 trädde förordning (EU) 2023/1542 om batterier och förbrukade batterier i kraft och samtidigt upphävdes det tidigare batteridirektivet. I slutet av 2024 skickades ett förslag på utpekande av ansvariga marknadskontrollmyndigheter på remiss. I förslaget föreslogs att Energimyndigheten skulle ges ett omfattande ansvar för marknadskontrollen av produktkraven enligt förordningen och utses som huvudsaklig marknadskontrollmyndighet. I slutet av 2025 trädde Lag (2025:1071) med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om batterier samt Förordning (2025:813) med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om batterier i kraft. Dessa regelverk har dock inga utpekanden vad gäller marknadskontrollmyndigheter. Det är således i dagsläget inte känt vilka myndigheter som ska ha marknadskontrollansvaret för produktkraven i batteriförordningen.

Energimyndigheten ansvarar även för marknadskontroll enligt direktivet om effektivitetskrav för nya värmepannor som eldas med flytande eller gasformigt bränsle. Detta direktiv är upphävt av en förordning med ekodesignkrav förutom en artikel om bedömning av överensstämmelse med vissa ekodesignkrav, därför görs väldigt begränsad marknadskontroll enligt detta direktiv.

EU-rättsakt	Svensk lag	Svensk förordning	Föreskrift	Ansvar
Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 (Marknadskontrollförordningen).		Förordning (2014:1039) om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn.		
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter (Ekodesigndirektivet). Kommissionens produktspecifika förordningar om genomförande av ekodesigndirektivet (se tabell nedan).	Lag (2008:112) om ekodesign.	Energimyndigheten är marknadskontrollmyndighet för ekodesign enligt förordning (2025:784) med instruktion för Statens energimyndighet		Energimyndigheten
Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 av den 4 juli 2017 om fastställande av en ram för energimärkning och om upphävande av direktiv 2010/30/EU. Kommissionens produktspecifika förordningar (delegerade akter) om energimärkning (se tabell nedan).	Lag (2018:550) med kompletterande bestämmelser till EU:s energimärkningsförordning.	Energimyndigheten är marknadskontrollmyndighet för energimärkning enligt förordning (2025:784) med instruktion för Statens energimyndighet		Energimyndigheten
Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/740 av den 25 maj 2020 om märkning av däck med avseende på drivmedelseffektivitet och andra parametrar, om ändring av förordning (EU) 2017/1369 samt om upphävande av förordning (EG) nr 1222/2009.	Lag (2018:551) med kompletterande bestämmelser till EU:s däkmärkningsförordning.	Energimyndigheten är marknadskontrollmyndighet för däkmärkning enligt förordning (2025:784) med instruktion för Statens energimyndighet		Energimyndigheten
Rådets direktiv 92/42/EEG av den 21 maj 1992 om effektivitetskrav för nya värmepannor som eldas med flytande eller gasformigt bränsle.		Energimyndigheten är marknadskontrollmyndighet för värmepannor som eldas med flytande eller gasformigt bränsle enligt förordning (2025:784) med instruktion för Statens energimyndighet		Energimyndigheten

Tabellen nedan är en uppräknig av de produktgrupper som Energimyndigheten ansvarar för marknadskontroll av. Förordningarna som anges är förordningar för olika produktgrupper, i första kolumnen anges om produktförordningen faller in under Ekodesigndirektivet, Energimärkningsförordningen eller båda två.

EU-rättsakt 1.Ekodesigndirektivet 2.Energimärkningsförordningen 3.Däckmärkningsförordningen	Produktgrupp	Förordning/ar
1 och 2	Akkumulatortankar och varmvattenberedare	- (EU) nr 812/2013 av den 18 februari 2013 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av varmvattenberedare, ackumulatortankar och paket med varmvattenberedare och solvärmeutrustning - (EU) nr 814/2013 av den 2 augusti 2013 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG med avseende på krav på ekodesign för varmvattenberedare och ackumulatortankar
1 och 2	Belysning	- (EU) 2019/2015 av den 11 mars 2019 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 vad gäller energimärkning av ljuskällor och om upphävande av kommissionens delegerade förordning (EU) nr 874/2012 - (EU) 2019/2020 av den 1 oktober 2019 om fastställande av krav på ekodesign för ljuskällor och separata drivdon i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG och om upphävande av kommissionens förordningar (EG) nr 244/2009, (EG) nr 245/2009 och (EU) nr 1194/2012
1	Cirkulationspumpar	- (EG) nr 641/2009 av den 22 juli 2009 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/32/EG vad gäller krav på ekodesign för fristående cirkulationspumpar utan axeltätning och produktintegrerade cirkulationspumpar utan axeltätning
1	Dammsugare	- (EU) nr 666/2013 av den 8 juli 2013 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG vad gäller ekodesignkrav för dammsugare
1	Datorer och datorservrar	- (EU) nr 617/2013 av den 26 juni 2013 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG vad gäller krav på ekodesign för datorer och datorservrar
1 och 2	Diskmaskiner	- (EU) 2019/2017 av den 11 mars 2019 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 vad gäller energimärkning av diskmaskiner för hushållsbruk och om upphävande av kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1059/2010 - (EU) 2019/2022 av den 1 oktober 2019 om fastställande av krav på ekodesign för diskmaskiner för hushållsbruk i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG, om ändring av kommissionens förordning (EG) nr 1275/2008 och om upphävande av kommissionens förordning (EU) nr 1016/2010
3	Däck	- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/740 av den 25 maj 2020 om märkning av däck med

		avseende på drivmedelseffektivitet och andra parametrar, om ändring av förordning (EU) 2017/1369 samt om upphävande av förordning (EG) nr 1222/2009.
1	Elmotorer och varvtalsreglerare	- (EU) 2019/1781 av den 1 oktober 2019 om fastställande av krav på ekodesign för elektriska motorer och varvtalsreglerare i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG, om ändring av förordning (EG) nr 641/2009 vad gäller krav på ekodesign för fristående cirkulationspumpar utan axeltätning och produktintegrerade cirkulationspumpar utan axeltätning och om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 640/2009
1	Externa nätaggregat	- (EU) 2019/1782 av den 1 oktober 2019 om fastställande av krav på ekodesign för externa nätaggregat i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG och om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 278/2009 -(EU) 2025/2052 av den 13 oktober 2025 om fastställande av krav på ekodesign för externa nätaggregat, trådlösa laddare, trådlösa laddningsplattor, laddare för bärbara batterier för allmänt bruk och USB-kablar av typ C, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG, och om upphävande av kommissionens förordning (EU) 2019/1782
1 och 2	Pannor för fastbränsle (t.ex. ved-, pellets- och kolpannor)	- (EU) 2015/1187 av den 27 april 2015 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av värmepannor för fastbränsle och paket med en värmepanna för fastbränsle, tillsatsvärmare, temperaturregulatorer och solvärmeutrustning - (EU) 2015/1189 av den 28 april 2015 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG vad gäller ekodesignkrav för värmepannor för fastbränsle
1	Fläktar	- (EU) nr 327/2011 av den 30 mars 2011 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG när det gäller krav på ekodesign för motordrivna fläktar med ineffekt mellan 125 W och 500 kW - (EU) 2024/1834 av den 3 juli 2024 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG vad gäller krav på ekodesign för motordrivna fläktar med elektrisk ineffekt mellan 125 W och 500 kW och om upphävande av kommissionens förordning (EU) nr 327/2011 -(EU) 2024/1834 av den 2 december 2025 om ändring av förordning (EU) 2024/1834 vad gäller definitioner, övergångsbestämmelser, kontrolltoleranser, korrigeringar av provningsresultat och andra bestämmelser som rör fläktvarvtal
1 och 2	Kyl- och frysprodukter med direktförsäljningsfunktion (t. ex kylar och frysar för livsmedelsbutiker, dryckeskylar och varuautomater)	- (EU) 2019/2018 av den 11 mars 2019 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 vad gäller energimärkning av kyl-/frysprodukter med direktförsäljningsfunktion - (EU) 2019/2024 av den 1 oktober 2019 om fastställande av krav på ekodesign för kyl-/frysprodukter med direktförsäljningsfunktion i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG

1 och 2	Kylar och frysar för professionellt bruk, snabbnedkylningsskåp, kondensoraggregat och processkylaggregat	<p>- 2015/1094 av den 5 maj 2015 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av kylskåp och frysar för professionellt bruk</p> <p>- 2015/1095 av den 5 maj 2015 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG vad gäller krav på ekodesign för kylskåp och frysar för professionellt bruk, snabbnedkylningsskåp, kondensoraggregat och processkylaggregat</p>
1 och 2	Kylar och frysar	<p>- (EU) 2019/2016 av den 11 mars 2019 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 vad gäller energimärkning av kyl-/frysprodukter och om upphävande av kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1060/2010</p> <p>- EU 2019/2019 av den 1 oktober 2019 om fastställande av krav på ekodesign för kyl-/frysprodukter i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG och om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 643/2009</p>
1	Produkter för luftburen värme, kylprodukter, processkylaggregat för högtemperaturstyp och fläktkonvektorer	- (EU) 2016/2281 av den 30 november 2016 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter, vad gäller ekodesignkrav för produkter för ventilationsvärme, produkter för kylning, processkylaggregat av högtemperaturstyp och fläktkonvektorer
1 och 2	Luftkonditioneringsapparater, luftluftvärmepumpar och komfortfläktar	<p>- (EU) nr 206/2012 av den 6 mars 2012 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG med avseende på krav på ekodesign för luftkonditioneringsapparater och komfortfläktar</p> <p>- (EU) nr 626/2011 av den 4 maj 2011 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av luftkonditioneringsapparater</p>
1 och 2	Mobiler och surfplattor	<p>-(EU) 2023/1670 av den 16 juni 2023 om fastställande av krav på ekodesign för smarttelefoner, andra mobiltelefoner än smarttelefoner, trådlösa telefoner och surfplattor i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG och om ändring av kommissionens förordning (EU) 2023/826</p> <p>-(EU) 2023/1669 av den 16 juni 2023 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 vad gäller energimärkning av smarttelefoner och surfplattor</p>
1 och 2	Pannor för el, gas och flytande bränsle Värmepumpar för centrala vattenburna system (t.ex. berg-, frånlufts- och luftvatten- värmepumpar)	<p>- (EU) nr 811/2013 av den 18 februari 2013 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU avseende energimärkning av pannor och värmepumpar för rumsuppvärmning, pannor och värmepumpar med inbyggd tappvarmvattenberedning, paket med pannor och värmepumpar för rumsuppvärmning, temperaturregulator och solvärmeutrustning samt paket med pannor eller värmepumpar med inbyggd tappvarmvattenberedning, temperaturregulator och solvärmeutrustning</p> <p>- (EU) nr 813/2013 av den 2 augusti 2013 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG med avseende på krav på ekodesign för</p>

		pannor och värmepumpar för rumsuppvärmning samt pannor eller värmepumpar med inbyggd tappvarmvattenberedning
1	Rumsvärmare för el, gas eller flytande bränsle (ex vis elradiatorer)	- (EU) 2015/1188 av den 28 april 2015 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG vad gäller ekodesignkrav för rumsvärmare - (EU) 2024/1103 av den 18 april 2024 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG vad gäller krav på ekodesign för rumsvärmare och separata tillhörande reglerenheter och om upphävande av kommissionens förordning (EU) 2015/1188
1	Rumsvärmare fastbränsle (ex vis ved- och pelletsaminer)	- (EU) 2015/1185 av den 24 april 2015 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG vad gäller ekodesignkrav för rumsvärmare för fastbränsle
2	Rumsvärmare för el, gas, flytande eller fasta bränslen	- (EU) 2015/1186 av den 24 april 2015 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av rumsvärmare
1 och 2	Köksfläktar, spisar, hällar, ugnar	- (EU) nr 66/2014 av den 14 januari 2014 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG med avseende på krav på ekodesign för ugnar, hällar och köksfläktar för hushållsbruk - EU nr 65/2014 av den 1 oktober 2013 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av ugnar och köksfläktar för hushållsbruk
1	Standby, nätverksstandby och frånläge	- (EG) nr 1275/2008 av den 17 december 2008 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/32/EG om krav på ekodesign för elektriska och elektroniska hushålls- och kontorsprodukters elförbrukning i standby- och frånläge - (EU) nr 801/2013 av den 22 augusti 2013 om ändring av förordning (EG) nr 1275/2008 vad gäller krav på ekodesign för elektriska och elektroniska hushålls- och kontorsprodukters elförbrukning i standby- och frånläge och om ändring av förordning (EG) nr 642/2009 vad gäller krav på ekodesign för TV-mottagare -(EU) 2023/826 av den 17 april 2023 om fastställande av krav på ekodesign för elektriska och elektroniska hushålls- och kontorsprodukters energianvändning i frånläge, standbyläge och nätverksanslutet standbyläge i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG och om upphävande av kommissionens förordningar (EG) nr 1275/2008 (EG) nr 107/2009
1	Stora servrar och datalagringsprodukter	- (EU) 2019/424 av den 15 mars 2019 om fastställande av ekodesignkrav för servrar och datalagringsprodukter enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG och om ändring av kommissionens förordning (EU) nr 617/2013
1	Svetsutrustningar	- EU 2019/1784 av den 1 oktober 2019 om fastställande av ekodesignkrav för svetsutrustning i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG
1 och 2	Torktumlare	- (EU) nr 932/2012 av den 3 oktober 2012 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv

Datum
2026-01-30Diariernr
2026-201259

		<p>2009/125/EG vad gäller krav på ekodesign för torktumlare för hushållsbruk*</p> <p>- (EU) nr 392/2012 av den 1 mars 2012 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av torktumlare för hushållsbruk*</p> <p>-(EU) 2023/2533 av den 17 november 2023 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG vad gäller krav på ekodesign för torktumlare för hushållsbruk, om ändring av kommissionens förordning (EU) 2023/826 och om upphävande av kommissionens förordning (EU) nr 932/2012</p> <p>-(EU) 2023/2534 av den 13 juli 2023 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 vad gäller energimärkning av torktumlare för hushållsbruk och om upphävande av kommissionens delegerade förordning (EU) nr 392/2012</p> <p>-(EU) 2025/2262 av den 11 november 2025 om ändring av förordning (EU) 2023/826 för att förtydliga definitioner och vissa aspekter av förhållanden för mätning och om ändring av förordning (EU) 2023/2533 vad gäller bland annat metoden för beräkning av den genomsnittliga slutliga fukthalten och identifiering av och tillgång till reservdelar och reparationsinformation</p> <p>-(EU) 2025/1353 av den 1 juli 2025 om ändring av delegerad förordning (EU) 2023/2534 om torktumlare för hushållsbruk vad gäller information om reparerbarhet och förtydligande av några aspekter av mät- och beräkningsmetoderna, produktinformationsbladet, den tekniska informationen och kontrollförfarandet</p> <p>* Förordningarna har upphävts och ersatts av förordningarna ovan från 2025. Produkter som sattes på marknaden innan juli 2025 omfattas av krav enligt de äldre, upphävda förordningarna.</p>	
1	Transformatorer	- (EU) nr 548/2014 av den 21 maj 2014 om genomförande av direktiv 2009/125/EG vad gäller små, medelstora och stora krafttransformatorer	
1 och 2	TV och bildskärmar	- (EU) 2019/2021 av den 1 oktober 2019 om fastställande av ekodesignkrav för elektroniska bildskärmar i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG, om ändring av kommissionens förordning (EG) nr 1275/2008 och om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 642/2009 2021	- (EU) 2019/2013 av den 11 mars 2019 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 vad gäller energimärkning av elektroniska bildskärmar och om upphävande av kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1062/2010
1 och 2	Tvättmaskiner	- (EU) 2019/2014 av den 11 mars 2019 om komplettering av Europaparlamentets och kommissionens förordning (EU) 2017/1369 med avseende på energimärkning av tvättmaskiner för hushållsbruk och kombinerade tvättmaskiner/torktumlare för hushållsbruk och om upphävande av kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1061/2010 och kommissionens direktiv 96/60/EG	- (EU) 2019/2023 av den 1 oktober 2019 om fastställande av krav på ekodesign för tvättmaskiner för hushållsbruk och kombinerade tvättmaskiner/torktumlare för

		hushållsbruk i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG, om ändring av kommissionens förordning (EG) nr 1275/2008 och om upphävande av kommissionens förordning (EU) nr 1015/2010
1	Vattenpumpar	- (EU) nr 547/2012 av den 25 juni 2012 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG vad gäller ekodesignkrav för vattenpumpar
1 och 2	Ventilationsenheter	- (EU) nr 1253/2014 av den 7 juli 2014 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG avseende krav på ekodesign för ventilationsenheter - (EU) nr 1254/2014 av den 11 juli 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/30/EU vad gäller energimärkning av ventilationsenheter för bostäder
2	Reglering av verifieringskrav på leverantörer och andra operativa detaljer i produkt databasen EPREL (European Product Registry for Energy Labelling)	- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2024/994 av den 2 april 2024 om fastställande av operativa detaljer med avseende på den produkt databas som upprättats enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369

3. Omvärldsbevakning och marknadsanalys

Som grund för all planering av Energimyndighetens marknadskontroll ligger den samlade interna kunskapen och omvärldsbevakningen av marknaden och kommande krav. Kunskapen införskaffas genom Energimyndighetens marknadskontrollaktiviteter, bland annat genom EU-projekt, anmälningar och IT-verktyg som ICSMS, EPREL och NordCrawl (se avsnitt 5.1). Viktiga insikter som inhämtas från marknadskontrollaktiviteter dokumenteras löpande. Då Energimyndigheten även har ett ansvar för policyarbete och förhandling av lagkrav inom ekodesign och energimärkning för energirelaterade och energi-intensiva produkter, finns det god kunskap om både gällande och kommande krav på området. Den samlade kunskapen om marknaden för olika produkter används som underlag för beslut om vilka insatser som ska prioriteras och vilka produkter som ska kontrolleras.

Energimyndigheten arbetar löpande med omvärldsbevakning och marknadsanalys genom de marknadskontrollaktiviteter som genomförs. Myndighetens kontinuerliga och långsiktiga deltagande i europeiska marknadskontrollprojekt (bl. a. EEPLIANT under de senaste tio åren) har gett en förbättrad bild av den europeiska marknaden och hur andra marknadskontrollmyndigheter i EU arbetar genom att erfarenheter delats inom projekten. Inom EEPLIANT4 genomförs exempelvis marknads- och riskanalyser som omfattar bedömningar av produkt-volymer, marknadsandelar, prisnivåer samt marknadstrender och aktörer i leverantörskedjan för respektive produktgrupp. Underlaget tas fram genom bland annat intervjuer med intressenter, analys av ICSMS-data om rapporterade brister, nationella marknads- och riskanalyser samt granskning av uppgifter från EPREL och Eurostat¹. Analysen av EPREL kan omfatta bland annat att identifiera antalet leverantörer, varumärken och registrerade modeller, deras roller (tillverkare, importörer eller auktoriserade representanter) samt om leverantörerna är verifierade i databasen. Analysen kan också omfatta information om rapporterade klagomål i EPREL.

Energimyndigheten ser ett ökat behov av aktiviteter och insatser inom området marknadskontroll eftersom fler och fler produktgrupper omfattas av ekodesign- och energimärkningskrav och de typer av krav och aspekter som regleras utvecklas över tid. De produkter som omfattas blir också mer komplexa vilket innebär väsentligt utökad behov av analyser och tekniskt kunnande vid genomförandet av marknadskontroller.

3.1 Marknadstrender

En fortsatt växande e-handel medför fler webbutiker vilket på ett sätt underlättar arbetet med marknadskontroller över hela landet samtidigt som det kräver en tydlig prioritering mot vilka aktörer marknadskontrollen bör riktas för att få störst

¹ Eurostat är ett generaldirektorat inom Europeiska kommissionen med uppgift att samordna den statistiska verksamheten i EU-institutionerna (<https://ec.europa.eu/eurostat>)

kompetensutveckling för att kunna bedriva en effektiv och rättssäker marknadskontroll. Detsamma gäller om Energimyndigheten får ansvar för marknadskontroll av produktkrav i batteriförordningen.

4. Riskbaserad metod

4.1 Urval och riskbedömning

Energimyndighetens har som ambition att den årliga marknadskontrollen ska baseras på och tas fram med stöd av en långsiktig prioritering. De kriterier som ligger till grund för prioritering på denna nivå är:

- Besparingspotentialen för produktgruppen, som är en kombination av:
 - Produktens användning av energi, material, andra resurser, utsläpp av föroreningar och av CO₂.
 - Försäljningsvolym och omsättning av produkter/modeller.
 - Förväntad grad av efterlevnad.
- Vid nya eller skärpta krav finns högre risk för låg medvetenhet om gällande krav och produkter som inte har anpassats till nya kravnivåer. Påverkar även val av typ av kontroll (t.ex. bredare insatser vid låg medvetenhet).
- Vikten av att värna om konsumenters förtroende särskilt för energimärkning (konsumentprodukter) och andra aktörers tilltro till ramverket i sin helhet.
- Frekvens av och tid sedan senaste kontroll av produktgruppen (av oss och andra marknadskontrollmyndigheter).
- Utfall vid tidigare kontroller; grad av efterlevnad och typ av fel.
- Teknikutveckling. Både snabbt utvecklande teknik och äldre tekniker som har svårt att nå nya krav kan innebära anledning att utföra kontroller.
- Anmälan (klagomål) via kontaktformulär på Energimyndighetens webb eller via andra kanaler (reaktiv marknads kontroll).

Förutom de ovan nämnda kriterierna tillkommer praktiska förutsättningar för verksamheten. En sådan kan vara synergier med Energimyndighetens övriga uppdrag inom produktområdet, det vill säga inom policyutveckling och främjande av resurseffektiva produkter. En annan är initiativ såsom nordiska samarbeten eller EU-finansierade projekt. Även svenska förhållanden väger in, till exempel gällande driftlägen, energislag och klimat.

Vid uppstart av varje marknadskontrollaktivitet förfinas urvalet ytterligare till produkttyp och sedan specifika modeller. Här bestäms även nivån på kontrollen, det vill säga hur omfattande den ska vara samt vilka aspekter som ska ingå, till exempel vilka parametrar som ska mätas vid en provning. Kunskap hämtas bland annat från tidigare kontroller, intern expertis, andra svenska och europeiska marknadskontrollmyndigheter, ICSMS, EPREL, klagomål och anmälningar. Faktorer som beaktas vid val av produkttyp är bland annat:

- Försäljningsvolym för respektive ingående produkttyp (vanliga produkter på den svenska marknaden)
- Kända områden för fel (vissa produkttyper har oftare fel eller svårare att nå kravnivåerna)

Ytterligare faktorer som beaktas vid val av modell inkluderar de listade nedan:

- Utfall av tidigare kontroller (aktörer som tidigare har eller inte har fått anmärkningar)
- Värden för energianvändning eller andra parameter ligger nära gränsvärden eller klassgränser
- Lågprissegment
- Hög marknadsandel
- Brister i allmänt tillgänglig information
- Värden som inte stämmer överens (tekniska parametrar som inte matchar varandra, även pris kan vara en faktor)

Vilka urvalskriterier eller kombinationer som används kan variera mellan olika projekt. Urvalet av modeller ska vara riskbaserat.

4.2 Kontrollmetoder

Energimyndighetens marknadskontroll är till största delen proaktiv och styrs av det årliga programmet för marknadskontroll. Viss reaktiv marknadskontroll sker också, baserat på anmälningar från externa aktörer samt brister som Energimyndigheten själva identifierar. Val av typ av kontrollmetod kan exempelvis bero på vad syftet med kontrollen är, tillgängliga resurser, vilken produkttyp som ska kontrolleras samt vilken aktör som ansvarar för kraven.

Kontroll av återförsäljare och reklam i e-handel och fysiska butiker

Kontroller av återförsäljare sker genom att kontrollera att energimärkning, produktinformationsblad och produktinformation visas på korrekt sätt. Detta kan göras både i fysiska butiker och vid e-handel samt ske för en eller flera produktgrupper. Att genomföra marknadskontroll av försäljning på internet är ett sätt att genomföra en rikstäckande marknadskontroll. Förordningarna om ekodesign och energimärkning ställer även krav på reklam, varför kontroll av att visuella annonser och tekniskt reklammaterial innehåller modellens energieffektivitetsklass och skalan med energieffektivitetsklasser kan komma att granskas. Det kan röra sig om direktreklam eller annonser införda i olika typer av press eller i andra media.

Dokumentkontroll

Dokumentkontroll kan användas för att åstadkomma ett riktat urval av produkter som ska provas i laboratorium. Den kan även fungera som en egen, fristående marknadskontrollaktivitet och används till exempel när nya krav har trätt i kraft för att nå ut till ett större antal tillverkare eller då provning av produkter inte är aktuell eller möjlig. Dokumentkontrollerna kan omfatta granskning av CE-

märkning, energimärkning, produktinformationsblad, installations- och bruksanvisning samt teknisk dokumentation. Omfattningen kan variera – från enbart kontroll av EU-försäkran (för ekodesign) och energimärkningsetiketten och/eller registrering i EPREL-, till mer omfattande kontroller där teknisk dokumentation hämtas i EPREL (gäller endast krav på energimärkning) och/eller begärs in från tillverkaren eller importören. Den tekniska dokumentationen kontrolleras för att säkerställa att stöd kan uppvisas för de värden som anges för en produkt i produktinformationsblad samt på energimärkningsetiketten. Dokumentkontroller kan även omfatta resurseffektivitetskrav, exempelvis krav på information om och tillgång till reservdelar.

Provningar i laboratorium

Energimyndigheten utför marknadskontroll genom provning av produkter, inklusive granskning av medföljande dokumentation och den information som tillhandahålls på webbsidor. Provningarna genomförs antingen i myndighetens eget laboratorium eller vid externa laboratorier. Vid provning kan myndigheten välja att testa vissa tillämpningar och/eller parametrar, resurseffektivitetskrav eller genomföra en omfattande provning enligt alla krav i förordningarna. Energimyndighetens eget laboratorium, Testlab, utför provningar av hem-elektronik, ljuskällor och vattenarmaturer, och är ackrediterade² för provning av bland annat externa nättaggregat, standby, TV och ljuskällor. Ackrediteringen gäller för utvalda metoder för provningar utförda i marknadskontrollsyfte.

² Ackrediterade av Swedac enligt SS-EN ISO/IEC 17025:2018 Allmänna kompetenskrav för provnings- och kalibreringslaboratorier.

5. Planerade marknadskontrollaktiviteter

5.1 Utveckling genom ny teknik

Beskrivning av arbetet på området:

IT-verktyg och den tekniska utvecklingen av produkter förändrar förutsättningarna för arbetet med marknadskontroll. Några exempel på IT-verktyg som utvecklats de senaste åren och som är av betydelse för marknadskontrollen av energirelaterade produkter är:

EPREL

Den europeiska produkt databasen, EPREL, där alla produkter med energimärkning ska vara registrerade, är tillgänglig för ansvariga marknadskontrollmyndigheter i Europa. I databasen ska omfattande information för varje modell finnas, inklusive teknisk dokumentation. Kontinuerlig utveckling och förbättring av databasen pågår och under 2025 gjordes bland annat förändringar i gränssnittet för att göra den mer användarvänlig. Funktionen för att rapportera felaktiga produkter utvecklades vidare och arbetet med parameterisering av teknisk dokumentation fortsatte.

Genom att Energimyndigheten ökar användningen av EPREL för att ta del av teknisk dokumentation sparar vi tid och bördan för ansvarig leverantör att lämna uppgifter minskar. Aktörerna måste dock fortfarande kontaktas då kontroller av ekodesign görs, eftersom det endast är dokumentation gällande krav enligt energimärkningsförfordningar som ska finnas tillgängliga i EPREL. Under 2026 fortsätter Energimyndigheten arbetet med att öka användningen av EPREL hos aktörer i samband med att vi informerar om näringsidkares skyldigheter i den marknadskontroll som genomförs. Utöver att använda EPREL för att ta del av teknisk dokumentation för kontroller av enskilda produkter är databasen viktig i det kontinuerliga arbetet med marknadsanalyser och urval av produkter för kontroll.

NordCrawl

Energimyndigheten har tillsammans med övriga länder i det nordiska samarbetet Nordsyn (finansierat av Nordiska ministerrådet) utvecklat ett sk webcrawlverktyg under namnet NordCrawl. Applikationen kan hämta data från ett stort antal websidor, till exempel webbutiker, för förutbestämda produktkategorier och parametrar. Under 2025 planerade Energimyndigheten att internt fortsätta en utvärdering av verktyget för att vidareutveckla och anpassa det för att bättre passa behovet för marknadskontroll, inklusive möjligheten att komplettera eller samköra verktyget med andra liknande verktyg eller modeller. Arbetet fick prioriteras ned under året och genomförs under 2026 i mån av resurser. Utvecklingen av Nordcrawl syftar till att ta fram verktyg som kan effektivisera Energimyndighetens arbete med marknadskontroll vad gäller marknadsanalyser, urvalsarbete och webbkontroller.

Marknadskontrollrådets inspirationsdag

Energimyndigheten planerar under 2026 att se över möjligheten att delta på Marknadskontrollrådets inspirationsdag med fokus på omvärldsbevakning och temat *Ny teknik*. Genom att ta del av andra myndigheters och aktörers erfarenheter kan Energimyndigheten stärka sin egen förmåga att utveckla relevanta arbetssätt och förbättra planeringen av framtida marknadskontrollaktiviteter.

Sammanfattande lista på aktiviteter och förväntad effekt:

EPREL

Aktivitet:

- Informera aktörer om deras skyldigheter att registrera produkter i EPREL
- Använda EPREL för att inhämta teknisk dokumentation och i arbetet med marknadsanalyser och urval

Förväntad effekt:

- Ökad kännedom hos aktörer om registrerings- och dokumentationskrav i EPREL
- Förbättrat underlag för planering av marknadskontrollaktiviteter

Nordcrawl

Aktivitet:

- Fortsätta utvärdera och vidareutveckla verktyget i mån av resurser

Förväntad effekt:

- Effektivare marknadsanalyser
- Förbättrat underlag för planering av marknadskontrollaktiviteter

Marknadskontrollrådets inspirationsdag

Aktivitet:

- Se över möjligheten att delta på Marknadskontrollrådets inspirationsdag för omvärldsbevakning och ny teknik

Förväntad effekt:

- Ökad kunskap om relevant teknik och relevanta omvärldshändelser för marknadskontroll
- Ökad inspiration
- Förbättrat underlag för planering av marknadskontrollaktiviteter

5.2 Marknadskontroll för säkrare e-handel

Beskrivning av arbetet på området:

E-handeln har blivit en allt större kanal för försäljning och marknadsföring inom många produktsegment. Energimyndigheten har sedan lagkrav trädde i kraft 2015 arbetat med marknadskontroll av energimärkning på internet och upprepat sett utbredda brister gällande den information som enligt energimärkningskrav ska finnas vid försäljning på internet.

Under 2024 vidareutvecklade Energimyndigheten den interna processen för kontroll av återförsäljare i e-handeln med målet att effektivisera marknadskontrollen. Under 2025 genomfördes ett mindre antal aktiviteter inom utvecklingsarbetet. Myndigheten planerar därför att bygga vidare på detta och fortsätta utvecklingen under 2026. Arbetet kommer att omfatta analysering av de genomförda förbättringarna, fortsätta utvärdera processen och säkerställa att den kan införas på ett strukturerat och ändamålsenligt sätt.

Energimyndigheten planerar även under 2026 att genomföra riktade informationsutskick till prioriterade produktgrupper med syfte att tydliggöra vilka energimärkningskrav som gäller vid försäljning på internet för respektive produktgrupp. Genom utskicken vill myndigheten säkerställa att berörda aktörer får korrekt och lättillgänglig information om gällande krav, och därigenom underlätta för aktörer att uppfylla sina skyldigheter.

Energimyndigheten deltar i det EU-gemensamma marknadskontrollprojektet EEPLIANT4, som pågår från 2024 till 2029. Inom projektet genomförs kontroller av produkter som säljs via e-handel samt kontroll av energimärkning och den information som ska finnas tillgänglig i webbutiker. Kontroller av e-handeln görs även i flera delar av marknadskontrollprocessen. Bland annat vid marknads- och riskanalysen som oftast inleder en kontroll, samt vid urval av produkter för kontroll. I de arbetspaket som Energimyndigheten medverkar i ingår kontroller av följande produkttyper:

- Kyl- och frysprodukter (start 2024)
- Produkter för luftvärme och -kyla, processkylaggregat av högtemperaturstyp samt fläktkonvektorer (start 2026)

Inom EEPLIANT4 deltar Energimyndigheten även i det horisontella arbetspaketet för utbildning och studiebesök. Inom arbetspaketet utvecklas utbildningsmaterial om hur information online kan användas för att identifiera risker och trender, genomföra produktscreening och utföra djupgående kontroller av produkter. Det tas även fram vägledning för kontroller av produkter som säljs via online-plattformar både inom och utanför EU, där juridiska och praktiska utmaningar behöver hanteras. Arbetspaketet inkluderar också utbildningsmaterial för marknadskontroll av energimärkning och annan obligatorisk information online, såsom synlighet av energimärkning, produktinformationsblad och ekodesign-

information. Arbetspaketet omfattar även möjlighet till studiebesök hos andra europeiska marknadskontrollmyndigheter för att utbyta erfarenheter inom flera olika områden, bland annat kontroll av e-handel. Energimyndigheten är en av fyra myndigheter som kommer att erbjuda ett studiebesök till övriga inom EEPLIANT4. Studiebesöket kommer genomföras 2027 och under 2026 kommer Energimyndigheten att planera genomförandet.

Genom att fortsätta kontrollera produkter som säljs via e-handel räknar Energimyndigheten med att få en god effekt på marknaden relaterat till nedlagda resurser. Genom att webbbutiker har korrekt energimärkning så kan webbkunden välja produkter efter energiprestanda och därmed minska den egna energi-användningen och i förlängningen bidra till EU:s energi- och klimatmål.

Utöver ovanstående planerar Energimyndigheten att under 2026 se över möjligheten att delta i E-handelsgruppen och Tullforum under Marknadskontrollrådet. Syftet är att utbyta erfarenheter, stärka den interna kunskapen samt få bättre underlag för planering av marknadskontrollaktiviteter och ökad kännedom om andra myndigheters arbete.

Sammanfattande lista på aktiviteter och förväntad effekt:

Vidareutveckla process för kontroll av återförsäljare i e-handeln

Aktivitet:

- Analysera genomförda förbättringar av processen
- Utvärdera och testa processen och säkerställa att den kan införas på ett ändamålsenligt sätt

Förväntad effekt:

- Effektivare marknadskontroll med ökad ärendekapacitet
- Tydligare process för berörda aktörer och stärkt rättssäkerhet, inklusive tydligare information om möjliga rättsliga konsekvenser vid utebliven rättelse.

Informationsutskick om energimärkningskrav

Aktivitet:

- Riktade informationsutskick om energimärkningskrav till aktörer som säljer prioriterade produktgrupper.

Förväntad effekt:

- Förbättrad efterlevnad av energimärknings- och ekodesignkrav

Delta i EU-projekt: EEPLIANT4

Aktivitet:

- Genomföra marknads- och riskanalyser av de produktgrupper som ingår i projektet.
- Genomföra webbkontroller av återförsäljare av kyl- och frysprodukter.
- Genomföra provningar av produkter som säljs via e-handel, inklusive:
 - kyl- och frysprodukter
 - produkter för luftvärme och -kyla, processkylaggregat av högtemperaturstyp samt fläktkonvektorer
- Följa utvecklingen av vägledning för kontroller av produkter som säljs via onlineplattformar.

- Följa framtagandet av utbildningsmaterial om marknads kontroll av energimärkning och annan obligatorisk information online.
- Delta i studiebesök hos andra europeiska marknads kontrollmyndigheter för erfarenhetsutbyte och metodutveckling.

Förväntad effekt:

För marknaden, aktörer och konsumenter

- Förbättrad efterlevnad av energimärknings- och ekodesignkrav
- Färre produkter med brister på marknaden

För myndigheter och EU-samarbete

- Ökad kunskap om metoder och arbetssätt i andra medlemsstater
- Ökad kunskap om aktörer och produkter inom de kontrollerade produktgrupperna
- Stärkt erfarenhetsutbyte och harmoniserade bedömningar

Arbetsgrupper inom Marknads kontrollrådet

Aktivitet:

- Se över möjligheten att delta i E-handelsgruppen
- Se över möjligheten att delta i Tullforum

Förväntad effekt:

- Förbättrat underlag för planering och prioritering av marknads kontrollaktiviteter
- Stärkt erfarenhetsutbyte

5.3 Förenkla för företag att göra rätt

Beskrivning av arbetet på området:

Energimyndigheten arbetar kontinuerligt med att förenkla för företag att göra rätt genom att informera om gällande regelverk till berörda tillverkare, importörer och återförsäljare. Syftet är att fler produkter på marknaden ska uppfylla gällande produktlagstiftning och att företagen får den information som de behöver för att uppfylla kraven. De förebyggande informationsinsatserna består vanligtvis i att arrangera informationsmöten för branscher, delta på branschmöten i andras regi, svara på frågor från aktörer, konsumenter och media, skicka ut nyhetsbrev och pressmeddelanden samt publicera information på Energimyndighetens webbplats.

För att lagkraven ska få full effekt måste aktörer ha god kunskap om vad som gäller. En tydlig och synlig marknadskontroll kan därför i sig ha en reglerande effekt, eftersom information om kontroller både motiverar fler aktörer att säkerställa att kraven efterlevs samt ger bättre förståelse för kraven och vad som behöver åtgärdas. Detta kan också leda till en bättre dialog med berörda aktörer om krav som de behöver efterleva. Under 2026 fortsätter Energimyndigheten att kommunicera resultat från kontroller, bland annat genom nyhetsbrevet för ekodesign och energimärkning.

Under året planerar Energimyndigheten att fortsätta uppdatera och utveckla informationen om marknadskontroll på myndighetens webbplats för att göra det ännu enklare för företag att hitta och förstå relevant information. Myndigheten kommer även att sprida resultat från kontroller som genomförts och genomförs inom EU-gemensamma projekt, som EEPLIANT4 och JACOP2024, för att stärka kunskapen om krav och brister i olika produktgrupper samt ytterligare synliggöra marknadskontrollen.

Energimyndigheten ser behov av att öka de breda, förebyggande insatserna för att höja nivån av efterlevnad av krav samt att synliggöra marknadskontrollen via kommunikation. På så sätt nås fler aktörer än de som specifikt ingår i en kontrollaktivitet. Under 2026 kommer Energimyndigheten att fortsätta arbeta strategiskt och vidareutveckla kommunikationsinsatserna för att effektivt förmedla resultat från marknadskontrollaktiviteter och nå ut till tilltänkta målgrupper.

Under 2026 kommer information också riktas mot branscher och aktörer som berörs av nya eller kommande lagkrav för att höja medvetenheten och kunskapen hos berörda aktörer. Vid reaktiva anmälningar som inkommer till myndigheten planeras även fortsatt att använda informationsutskick som första åtgärd för att snabbt ge berörda aktörer vägledning om vilka åtgärder som behövs.

Energimyndigheten arbetar dessutom med att informera om energimärkning av energirelaterade produkter för att öka aktörers och konsumenters kännedom om märkningen samt kunskap om hur märkningen kan användas för att göra mer hållbara val vid inköp av produkter.

Sammanfattande lista på aktiviteter och förväntad effekt:

Informationsinsatser om gällande regelverk

Aktivitet:

- Informera aktörer om gällande krav via bilateral kontakt, branschmöten, nyhetsbrev, webb, press och media.

Förväntad effekt:

- Förbättrad efterlevnad av energimärknings- och ekodesignkrav

Kommunicera resultat från marknadskontroller

Aktivitet:

- Sprida resultat från marknadskontrollaktiviteter, inklusive EU-projekt, bland annat genom nyhetsbrev och webbplats.

Förväntad effekt:

- Förbättrad efterlevnad av energimärknings- och ekodesignkrav

Uppdatera information om marknadskontroll på myndighetens webbplats

Aktivitet:

- Förbättra och uppdatera webbsidorna om marknadskontroll för att säkerställa aktuell och tydlig information.

Förväntad effekt:

- Förbättrad efterlevnad av energimärknings- och ekodesignkrav

Informationsutskick om energimärkningskrav

Aktivitet:

- Riktade informationsutskick om energimärkningskrav till aktörer som säljer prioriterade produktgrupper.

Förväntad effekt:

- Förbättrad efterlevnad av energimärknings- och ekodesignkrav

Riktade informationsinsatser till branscher med nya eller kommande lagkrav

Aktivitet:

- Informera branscher och aktörer som berörs av nya eller snart gällande lagkrav.

Förväntad effekt:

- Förbättrad efterlevnad av energimärknings- och ekodesignkrav

Besvara frågor från aktörer om energimärkning och ekodesign

Aktivitet:

- Ge vägledning och besvara frågor från tillverkare, importörer och återförsäljare om energimärknings- och ekodesignkrav.

Förväntad effekt:

- Förbättrad efterlevnad av energimärknings- och ekodesignkrav

Använda informationsutskick som första åtgärd vid anmälningar

Aktivitet:

- Skicka information till anmälda aktörer innan andra åtgärder vidtas.

Förväntad effekt:

- Förbättrad efterlevnad av energimärknings- och ekodesignkrav
- Effektivare marknadskontroll med ökad ärendekapacitet

5.4 Myndighetens övriga planerade marknadskontrollaktiviteter

Beskrivning av arbetet på området:

Insats inom produktgruppen fastbränslepannor

Energimyndigheten har under tidigare år mottagit ett flertal anmälningar gällande produktgruppen fastbränslepannor och kaminer och arbetet med en större insats mot aktörer inom produktgruppen är pågående. Denna insats kommer att fortlöpa under 2026 med uppföljning av tidigare insatser och eventuellt ytterligare informationsutskick till berörda aktörer inom produktgruppen samt hantering av resultat från pågående marknadskontrollprovningar. Syftet är att minska andelen produkter som inte uppfyller gällande krav på marknaden samt att eventuellt kunna bidra med underlag till den kommande revideringen av produktförordningarna för fastbränslepannor.

Arbetsgrupper under Marknadskontrollrådet

Energimyndigheten planerar under 2026 att vara aktiv i arbetsgrupper under Marknadskontrollrådet för att främja ett gott samarbete mellan marknadskontrollmyndigheterna, samt ta del av andras erfarenheter och öka effektiviteten och trovärdigheten i marknadskontrollen. Energimyndigheten deltar i aktiviteter som arrangeras av Marknadskontrollrådet och ser över möjligheten att delta i följande arbetsgrupper och initiativ som finns uppräknade i "*Marknadskontrollrådets handlingsplan 2026*":

- Möten om tillämpning av nya regelverk
- E-handelsgruppen
- Tullforum
- Arbetsgrupp för pilotprojekt kring möjligheterna att överföra information till ICSMS via Webservice

Utveckling av marknadskontrollprocessen

Energimyndigheten arbetar systematiskt med att utveckla och förbättra sin process för marknadskontroll enligt myndighetens fyrstegsmodell:

- Steg 1, initiera
 - Detta steg handlar om att sätta ramarna och säkra resurser för ett utvecklingsarbete.
- Steg 2, synliggöra
 - Detta steg handlar om att enas om och dokumentera en gemensam process samt synliggöra förändringar i processen.
- Steg 3, lansera
 - Detta steg handlar om att ge alla processanvändare de förutsättningar som behövs för att kunna följa processen.
- Steg 4, etablera och utveckla
 - Detta steg handlar om att säkerställa processens ändamålsenlighet genom ständiga förbättringar och kontinuerlig mätning och uppföljning.

Processen är godkänd upp till steg 3 och befinner sig nu i steg 4, där fokus ligger på kontinuerliga förbättringar. Metodutvecklingen bygger bland annat på erfarenheter från EU-projekt som Energimyndigheter deltar i. Energimyndigheten planerar under 2026 att utveckla och utvärdera metoder och processer för marknadskontroll av resurseffektivitetskrav, såsom reparerbarhet och återanvändning. Dessa krav innebär behov av nya kontrollmetoder och kontakt med nya typer av aktörer.

Utveckling av IT-stöd

Internt pågår ett arbete med att anpassa och införa ett nytt handläggarstöd (IT-system) för att på sikt hantera marknadskontrollärenden i ett mer sammanhållet system. Arbetet fortsätter under 2026.

Genom att delta i projekt och arbetsgrupper samt genom löpande intern metodutveckling arbetar Energimyndigheten för att skapa mer strukturerade arbetssätt och träffsäkra kontrollmetoder vid planering och genomförande av marknadskontrollaktiviteter.

Med anledning av att ansvarsfördelningen för produktkraven i batteriförordningen och förordningen om ekodesign ännu inte är fastställd, kan det dock bli nödvändigt att omprioritera marknadskontrollaktiviteter beroende på vad som eventuellt tilldelas Energimyndigheten under 2026.

Sammanfattande lista på aktiviteter och förväntad effekt:

Insats inom produktgruppen fastbränslepannor

Aktivitet:

- Följa upp tidigare insatser
- Genomföra informationsutskick till berörda aktörer
- Hantering och uppföljning av resultat från marknadskontrollprovningar

Förväntad effekt:

- Förbättrad efterlevnad av energimärknings- och ekodesignkrav

Deltagande i arbetsgrupper under Marknadskontrollrådet

Aktivitet:

- Se över möjligheten att delta i relevanta arbetsgrupper och initiativ enligt rådets handlingsplan

Förväntad effekt:

- Stärkt erfarenhetsutbyte
- Effektivare marknadskontroll

Utveckla och utvärdera metoder för kontroll av resurseffektivitetskrav

Aktivitet:

- Anpassa kontrollmetoder för krav på reparerbarhet
- Vid behov identifiera och involvera nya typer av aktörer

Förväntad effekt:

- Stärkt förmåga att kontrollera resurseffektivitetskrav

6. Myndighetens planerade samarbeten

6.1 Samarbete med marknadskontrollmyndigheter inom Sverige

Energimyndigheten driver sedan många år ett myndighetssamarbete kopplat till arbetet med ekodesigndirektivet och energimärkningsförordningen där ett antal berörda myndigheter kontinuerligt möts. Samarbetet är i stor utsträckning fokuserat på utvecklingen av nya och reviderade krav, men är viktigt även för marknadskontrollarbetet. Under kommande år, när produktkrav utvecklas inom ramen för förordning om ekodesign för hållbara produkter, kommer med stor sannolikhet marknadskontrollansvaret att delas mellan flera myndigheter, vilket ställer stora krav på samarbete mellan berörda myndigheter.

Även för marknadskontrollen av batteriförordningen kommer ett samarbete mellan berörda myndigheter att vara av stor vikt. Enligt tidigare förslag om nationella bestämmelser ska marknadskontrollmyndigheterna samordna sina åtgärder om kontrollen avser samma batteri eller om åtgärderna riktar sig mot samma ekonomiska aktör.

Energimyndigheten finner det intressant att tydligare kartlägga vilka produkter som flera marknadskontrollmyndigheter har marknadskontrollansvar för, men genom olika lagstiftningar och krav. Genom denna kartläggning kan intressanta samarbeten för framtiden klagöras. Vid behov och möjlighet genomförs också till exempel gemensamma provningsinsatser med andra marknadskontrollmyndigheter.

Energimyndigheten planerar under 2026 att påbörja en samordnad insats tillsammans med Elsäkerhetsverket. Myndigheterna avser att köpa in samma produktmodeller och genomföra parallella provningar, där Elsäkerhetsverket provar elsäkerheten enligt lågspänningsdirektivet (LVD) och Energimyndigheten kontrollerar energimärknings- och ekodesignkrav. Resultaten planeras att sammanställas och redovisas gemensamt efter avslutade provningar. Syftet är att stärka samverkan och skapa ett mer heltäckande underlag för bedömning av produkters regelefterlevnad.

Energimyndigheten har inga övriga planerade samarbeten för 2026. Dock är ansvarsfördelningen av nya lagkrav och förordningar ännu inte fastställd. Beroende på vilka ansvarsområden som eventuellt kan komma att tilldelas Energimyndigheten kan det bli nödvändigt att etablera nya samarbeten.

6.2 Samarbete med andra medlemsstater

EEPLIANT

Under EEPLIANT1, EEPLIANT2, EEPLIANT3 och EEPLIANT4 (Energy Efficiency Compliant Products) har Energimyndigheten tillsammans med andra myndigheter inom EU utvecklat bästa praxis inom marknadskontroll av ekodesign och energimärkning under de senaste tio åren. Projektets syfte är att genom koordinerade insatser stärka marknadskontrollen genom bland annat erfarenhetsutbyte, harmonisering av tolkningar och tillämpningar. Projekten syftar också till att reducera energikostnader för konsumenter och öka medvetenheten hos ekonomiska aktörer, samt minska orättvisa förhållanden på EU-marknaden.

År 2024 startade marknadskontrollprojektet EEPLIANT4. Detta projekt löper till och med 2029. 28 organisationer från 22 medlemsstater deltar i projektet och projektbudgeten ligger på 8 miljoner euro. Projektet omfattar åtta olika produktrelaterade arbetspaket samt fyra horisontella arbetspaket. Energimyndigheten deltar i de horisontella arbetspaketen för ledning och kommunikation (WP 1), utbildning och studiebesök (WP 10), samt nya problem och utmaningar (WP 11). Energimyndigheten deltar även i de produktrelaterade arbetspaketen för kyl- och frys produkter (WP 2), samt produkter för luftvärme, kylprodukter, processkylaggregat av högttemperaturstyp och fläktkonvektorer (WP 8). Projektet omfattar dokumentkontroller, webbkontroller och provningar.

Förväntade effekter av projektet är att bidra till att produkter som inte uppfyller ekodesign- och energimärkningskrav inte fortsätter att säljas på den europeiska marknaden. EU-kommissionen räknar med att de hittills beslutade ekodesign- och energimärkningskraven, för allt från belysning till värmepumpar, kan minska EU-ländernas primärenergianvändning med 1418 TWh per år från år 2030³. För att dessa stora besparingar ska realiseras krävs att produkterna som säljs på EU-marknaden faktiskt uppfyller gällande krav. Varje år tillkommer det nya produktgrupper som regleras genom ekodesign- och energimärkningskrav. För att möta denna realitet har Energimyndigheten i högre utsträckning prioriterat kontroller som har kunnat genomföras inom ramen för EU-finansierade marknadskontrollprojekt. Genom deltagande i EU-projekt kan marknadskontrollen och effekterna bli mer omfattande än om Energimyndigheten arbetar på egen hand.

AdCo-samarbete

Representanter från olika EU-medlemsstater som ansvarar för marknadskontroll av ekodesign, energimärkning samt energimärkning av däck och representanter från EU-kommissionen samarbetar inom s.k. administrative cooperation (AdCo)-grupper. Energimyndigheten deltar aktivt i alla dessa tre grupper, så även fortsatt 2026. Två gånger per år samlas grupperna i möten som syftar till att verka för en europeisk samsyn kring tolkning och tillämpning av EU-regler gällande energi-relaterade produkter. Bland annat diskuteras s.k. ”grey areas”, dvs. områden där

³ *Ecodesign Impact Accounting Overview Report 2023*, European Commission, October 2023 revision March 2024

lagstiftningen är otydlig. Tolkningar av lagstiftningen finns publicerade och tillgängliga på EU-kommissionens webbplats.

Under 2025 startades AdCo för batteriförordningen som trädde i kraft 2023. Energimyndigheten kommer preliminärt att delta även i denna grupp, om ansvarsfördelningen för marknadskontroll av batteriförordningen blir som föreslaget.

JACOP2024

Under 2024 gick Energimyndigheten in i projektet JACOP2024 som är finansierat av EU-kommissionen. Projektet omfattar 17 produktrelaterade arbetspaket, där Energimyndigheten deltar i arbetspaketen för kyl- och frysprodukter med direktförsäljningsfunktion (PSA 11) samt elektriska motorer (PSA 12). Arbetspaketen avslutades under 2025. De provningar som genomförts inom projektet kommer att tas om hand under 2026.

Syftet med insatsen är att öka antalet marknadskontrollprovningar av energi-relaterade produkter i Europa, samt att identifiera produkter som inte uppfyller gällande lagkrav och säkerställa att ekonomiska aktörer vidtar lämpliga åtgärder för att korrigera eventuella brister. Projektet syftar också till att främja samarbete mellan marknadskontrollmyndigheter och genom kunskapsdelning bidra till en säkrare inre marknad. Genom projektet kan marknadskontrollen och effekterna bli mer omfattande än om Energimyndigheten enskilt arbetar på egen hand på nationell nivå.

EU Testing Campaign, ENERTP

EU-kommissionen har tagit initiativ till att stödja medlemsstater i marknadskontroll genom att handla upp provningslaboratorier. Syftet är att uppnå en högre efterlevnad av lagkrav inom energimärkning och ekodesign och därmed realisera den besparingspotential som förväntas. Denna aktivitet omfattar enbart kontroll genom provning av produkter. I dagsläget är inte Energimyndigheten anmäld till någon sådan aktivitet men ges det en möjlighet så kommer deltagande att övervägas.

Nordsyn

Nordsyn är en arbetsgrupp för policy- och marknadskontrollmyndigheter i de nordiska länderna, finansierat av det Nordiska ministerrådet. Syftet med programmet är att stödja de nordiska konsumenterna och tillverkarna samt myndigheterna i uppföljning av ekodesign- och energimärkningskrav. Under hösten 2024 startades ett gemensamt projekt inom Nordsyn som omfattar provningar av luftvattenvärmepumpar. Projektet kommer att fortgå under 2026.

Precis som för EEPLIANT 4 och AdCo-samarbetena så är önskat resultat ett ökat erfarenhetsutbyte och gemensamma tolkningar. Arbetet inom det nordiska samarbetet kommer därför 2026 fortsatt inriktas på kunskapsutbytet och att stärka kontakterna. Genom det nordiska samarbetet kan marknadskontrollen och effekterna bli mer omfattande än om vi själva arbetar på egen hand.

Förväntad effekt:

Det samlade samarbetet med nationella myndigheter, EU-projekt, AdCo-grupper och Nordsyn förväntas leda till:

- Stärkt erfarenhetsutbyte och harmoniserade bedömningar
- Effektivare marknadskontroll

Gemensamma kontroller, erfarenhetsutbyte och harmoniserade arbetsätt förväntas leda till:

- Förbättrad regelefterlevnad av energimärknings- och ekodesignkrav

Vilket i sig ger stärkta konkurrensvillkor på den inre marknaden och ökar konsumenterna trygghet genom att produkter som inte uppfyller kraven upptäcks och åtgärdas.

7. Resurser

Energimyndighetens marknadskontrollarbetet bedrivs på enheten för produkter med stöd från myndighetens Testlab vid provningar av produkter, tekniskt stöd mm. Energimyndigheten genomför sin marknadskontroll i hög grad genom samarbeten med andra medlemsstater. Därmed finansieras marknadskontrollen som Energimyndigheten bedriver både via Energimyndighetens budget och av externa medel såsom finansiering genom EU-projekt och nordiska projekt. Både arbetstid och kostnader för inköp och provning av produkter finansieras delvis via externa medel.

7.1 Budget

Energimyndighetens preliminära budget för marknadskontroll 2026, exklusive personalkostnader, är totalt ca 2 195 000 kr.

Av dessa omfattar ca 1 820 000 kr infrastruktur (hyra, underhåll, vatten-, energi- och bränslekostnader), overhead (finansiell service, rättslig, konsult och rådgivning), IT infrastruktur (Inköp av data, datahantering, mjukvara, underhåll av IT-system)

Ca 100 000 kr avser övrigt (konsultkostnader, kommunikation, utbildning, kursmaterial, konferenser och seminarier).

Då Energimyndigheten även deltar i internationella projekt (exempelvis Eepliant4 och Nordsyn) kommer marknadskontrollprovningar att finansieras även genom dessa projekt. Kostnaderna för provningarna inom ramen för dessa externa projekt beräknas till ca 275 000 kr.

7.2 Personal

Antal årsarbetskrafter:

Under 2026 beräknas marknadskontrollen uppta 3,5–4 årsarbetskrafter. Om Energimyndigheten får ett utökat uppdrag som marknadskontrollmyndighet för batteriförordningen och förordning om ekodesign för hållbara produkter, påverkas resursbehovet. Enligt konsekvensanalysen som presenteras i promemorian gällande Kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om batterier bedöms att Energimyndigheten behöver 2–3 årsarbetskrafter för detta arbete.